

Riedsútstel

Ried	: 3 juni 2021
Agindapunt	: 12
Status	: Meningvormend/Besluitvormend
Program	: Programma 6 - Sociaal Domein
Eardere behandeling	: Informatiecarroussel d.d. 15 april 2021
Portefûljehâlder	: Mevr. P.M. Jonker
Amtner	: Dhr. J. Jager
Taheakke	: Bijlage 1 - Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2022
Saaknûmer	: Z2020-05392 / S2020-13898

Underwerp

Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2022

Wy stelle jo foar te besluten om:

De Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2022 vast te stellen en de Verordening Kansregeling 2015 in te trekken.

Koarte gearfetting

Als gevolg van de uitgangspunten van het vastgestelde Beleidskader Sociaal Domein en het doorvoeren van de vastgestelde bezuinigingen is er aanleiding de Verordening Kansregeling 2015 te vervangen door de Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2022.

Foech ried/kolleezje:

Het vaststellen van een verordening is een bevoegdheid van de raad.

Ynlieding

In het kader van de vaststelling van de begroting voor 2021 en de meerjarenraming zijn binnen het Sociaal Domein, na de vaststelling van het Beleidskader Sociaal Domein in april 2019 en de ombuigingsoperatie in de zomer van 2020, een aantal ombuigingen vastgesteld. Eén daarvan betreft de Kansregeling (Individuele Inkomenstoeslag), waarop met ingang van 2022 een bedrag van € 82.000 moet worden bezuinigd. Teneinde deze bezuiniging te kunnen realiseren moet er een nieuwe Individuele Inkomenstoeslag worden vastgesteld.

Histoarje

Als gevolg van de vaststelling van het Armoedebelidsplan "Iedereen van waarde" in begin 2015 werd het toenmalige instrument Individuele Inkomenstoeslag (de opvolger van de eerdere langdurigheidstoeslag) per 2016 omgevormd tot een activerings-instrument. Met het verbinden van de voorwaarde aan de toeslag dat vrijwilligerswerk, danwel mantelzorg moet worden verricht werd bereikt dat de individuele inkomenstoeslag niet alleen armoedebestrijding diende, maar ook als re-integratie-instrument en als participatie-instrument kon worden gezien. De hoogte van de toeslag werd op basis van de toenmalige financiële ruimte bepaald op € 460 met een jaarlijkse indexering. Hiermee voldeed iedere belanghebbende tevens als automatisch aan de verplichte tegenprestatie. Met deze activerende regeling werden kansen aan inwoners geboden, hetzij richting de arbeidsmarkt, hetzij in het kader van het maximaal participeren in de maatschappij. Vandaar dat de naam van de regeling destijds werd omgedoopt in Kansregeling.

Sinds 2015 is helaas keer op keer gebleken dat de van overheidswege verstrekte budgetten voor het Sociaal Domein niet toereikend zijn. Er zijn met de begroting 2021 en de meerjarenraming dan ook meerdere bezuinigingen doorgevoerd. Ook de Kansregeling is een onderdeel uit het maatregelenpakket. Op deze regeling moet structureel € 82.000 worden bezuinigd. Dat betekent ten opzichte van de uitgaven in het jaar 2019 ad € 162.000, dat als gevolg van het coronajaar 2020 als representatief mag worden gezien, een halvering van het budget.

Het voorstel om deze bezuiniging te realiseren zag enerzijds op de beperking van de doelgroep door de toegangsgrens te verlagen van 130% naar 110% van het toepasselijke sociaal minimum en anderzijds op een verlaging van het bedrag van de verstrekking.

In de begrotingsvergadering van 12 november 2020 werd een Amendement (P6 A1) aangenomen, die bepaalt dat het college voor de te wijzigen Verordening Individuele Inkomenstoeslag scenario's uitwerkt, waarbij de huidige toegangsgrens van 130% van het toepasselijke sociaal minimum gehandhaafd blijft, maar waarbij wel structureel € 82.000 wordt bezuinigd per 2022.

Met bijgaand raadsvoorstel wordt een gewijzigde Verordening Individuele Inkomenstoeslag aan de raad aangeboden met daarbij een mogelijkheid om nog voor een ander scenario te kiezen.

Te berikken effect

Met de Individuele Inkomenstoeslag willen we net als voorheen een uitvoering aan deze regeling uit de Participatiewet geven die een actieve opstelling in de maatschappij van de belanghebbenden stimuleert en waardeert.

Argumenten

1. *Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het Amendement P6 A1*
Het op 12 november 2020 aangenomen amendement heeft geleid tot een tekstuele aanpassing van de begroting en meerjarenraming met een heldere opdracht voor het college.
2. *De voorgestelde Individuele Inkomenstoeslag past binnen de uitgangspunten van het Beleidskader Sociaal Domein*
Op 25 april 2019 is het Beleidskader Sociaal Domein vastgesteld. Ten aanzien van het armoedebelief benoemt dit beleidskader dat er zoveel mogelijk sprake moet zijn van economische zelfstandigheid en dat sociaal isolement, armoede en schulden zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. De voorgestelde Individuele Inkomenstoeslag streeft dit nog steeds na door niet alleen een instrument van armoedebestrijding te zijn, maar tevens een re-integratie- en participatie-instrument. Voorts kan de Individuele Inkomenstoeslag worden gezien als een beloning en waardering voor het verrichten van vrijwilligerswerk of mantelzorg. Bovendien voldoet men door het verrichten van vrijwilligerswerk of mantelzorg aan de verplichte tegenprestatie, die aan de Participatiewet, de IOAW en de IOAZ gekoppeld is.
3. *Met het verlaagde bedrag is er nog altijd sprake van een substantiële waardering voor activering*
Het bedrag van de verstrekking is sinds 2015 door jaarlijkse indexering behoorlijk gestegen en bedroeg in 2020 al € 498,- per persoon per jaar. Dit betekent voor een echtpaar dat er bijna € 1000,- als extra bijdrage kan worden ontvangen, wat in vergelijking met andere gemeenten in Nederland als hoog geldt. Er is dan ook ruimte om het individuele bedrag naar beneden bij te stellen, zonder de uitgangspunten van de Individuele Inkomenstoeslag aan te tasten.

Alternativen

Het alternatief is om de huidige Kansregeling ongewijzigd voort te zetten, maar in dat geval wordt de vastgestelde bezuiniging voor 2022 niet gerealiseerd en zullen er extra middelen ter beschikking moeten worden gesteld.

Kanttekenings/risiko's

1. *De verlaagde bedragen voor belanghebbenden die vrijwilligerswerk of mantelzorg verrichten en de eventuele beperking van de doelgroep kunnen bij de doelgroep tot ontevredenheid leiden en er voor zorgen dat de bereidheid om activiteiten te verrichten afneemt*

Er zal bij de huidige doelgroep ongetwijfeld sprake zijn van gewenning en wellicht zelfs ontevredenheid over het verlaagde bedrag per individu.

Scenario's

Het voorstel van het college is om de toegangsgrens te handhaven op 130% sociaal minimum en het bedrag van de verstrekking te verlagen tot € 250 per persoon per jaar (=50% van het oorspronkelijke bedrag)

Een ander scenario is om de toegangsgrens te verlagen van 130% naar 110% van het sociaal minimum, gecombineerd met een verlaging van het bedrag van de verstrekking. De verlaging van de toegangsgrens realiseert hierbij ongeveer 10% van de totale bezuiniging. De verlaging van het bedrag van de verstrekking kan dan worden vastgesteld op 40% van het huidige bedrag, zodat een verstrekking van € 498 naar € 300 per persoon per jaar gaat.

Uitgangspunten

Bedrag van de toeslag in 2019: € 498 Aantal verstrekkingen 2019: 324 Uitgaven 2019: € 162.000 Door te voeren bezuiniging: € 82.000 Budget per 2022: € 80.000	
Scenario 1	Scenario 2
Toegangsgrens onveranderd op 130% (bezuiniging nihil) Verwachte verstrekkingen 2022: ± 320	Toegangsgrens verlaagd naar 110% (bezuiniging van ongeveer 10% van het beoogde bedrag) Verwachte verstrekkingen 2022: ± 270
Bedrag van de toeslag € 250* (50% van het oorspronkelijke bedrag)	Bedrag van de toeslag € 300* (40% van het oorspronkelijke bedrag)
Afweging	Afweging
Een grotere groep inwoners blijft in aanmerking komen	Met een grens van 110% worden nog steeds de inwoners met de laagste inkomens bediend
Een bedrag van € 250 is in vergelijking met andere gemeenten niet een afwijkend bedrag	Uit een bedrag van € 300 spreekt net iets meer de waardering voor een actieve houding in de maatschappij

* bedragen per 2022, waarna jaarlijks indexering plaatsvindt.

Finânsjes

Met het opzetten van de nieuwe Individuele Inkomenstoeslag is er rekening mee gehouden dat een bezuiniging van € 82.000 moet worden doorgevoerd.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

De Adviesraad Sociaal Domein heeft reeds in een eerder stadium naar aanleiding van de begroting 2021 en meerjarenraming bij brief van 20 oktober 2020, binnengekomen op 4 november 2020 een ongevraagd advies uitgebracht. Hieruit valt op te maken dat men het college oproept om het besluit om een bezuiniging op de Kansregeling toe te passen te heroverwegen. Destijds is besloten dit ongevraagde advies, vanwege de late indiening, via de LIS ter kennis gebracht aan de gemeenteraad, aangezien het collegebesluit op dat moment al was genomen. Deze procedure is mondeling met de Adviesraad afgestemd en kon op hun instemming rekenen.

De Adviesraad Sociaal Domein 8K heeft onlangs wel aangegeven op eigen initiatief door middel van een brief de gemeenteraad over dit onderwerp te zullen benaderen.

Kommunikaasje

Cliënten en overige inwoners worden in de tweede helft van 2021 door middel van publicatie op de Info-pagina van de gemeente en op de website van de wijzigingen van de Individuele Inkomenstoeslag op de hoogte gehouden. Reguliere ontvangers van de toeslag uit de huidige Kansregeling krijgen eveneens een persoonlijke brief. Tevens zal de Geldgids moeten worden aangepast.

Yntegraliteit

Er is van zowel van Financiën als van Juridische Zaken een positief advies ontvangen. Voorts is de Verordening Individuele Inkomenstoeslag tot stand gekomen in nauwe samenwerking met het Team Verstrekkingen en Voorzieningen van het Sociaal Domein.

Previnsje

Uitvoering van de Individuele Inkomenstoeslag op de voorgestelde wijze werkt nog steeds preventief. Door het activerende karakter kan in het gunstigste geval worden bereikt dat men een betere kans op de arbeidsmarkt krijgt. Door alle gunstige effecten van het doen van vrijwilligerswerk zal men zich gezonder voelen en wordt sociale uitsluiting voorkomen.

Gearwurking

Deze verordening is alleen van toepassing voor de gemeente Achtkarspelen.

Ferfolchtrajekt

Na definitieve vaststelling zal het Team Ontwikkeling en Advies van het Sociaal Domein zorgen voor verdere implementatie.

Evaluaasje

N.v.t.

Buitenpost, 14 mei 2021

het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris,

burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong

dhr. mr. O.F. Brouwer

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 14 mei 2021,
punt nr.: 12;

Beslút:

De Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2022 vast te stellen en de Verordening
Kansregeling 2015 in te trekken.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad
van de gemeente Achtkarspelen van 3 juni 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Mevr. R. de Vries-Mulder

Dhr. mr. O.F. Brouwer